

Андижон шаҳар ҳокимлиги ҳузуридаги
тадбиркорлик субъектларига давлат
хизматлари кўрсатиш
«Ягона дарча» маркази томонидан

**“ҚАЙТА ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН
ЎТКАЗИЛДИ”**

Реестр № 9033

“ 27 ” сентябр 2019 йил

«Andijon xududiy elektr tarmoqlari korxonasi»
акциядорлик жамияти акциядорларининг барча
оддий акцияларининг акциядори ягона овоз
берувчи акциядорнинг
2019 йил « 27 » сентябр қарорига асосан

«Т А С Д И Қ Л А Н Г А Н»

**«Andijon xududiy elektr tarmoqlari korxonasi»
aksiyadorlik jamiyati
УСТАВИ
(ЯНГИ ТАХРИРДА)**

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. Ушбу Устав Ўзбекистон Республикасининг «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонуни (матн давомида – Қонун), Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 24 апрелдаги ПФ-4720 сонли «Акциядорлик жамиятларида замонавий корпоратив бошқарув услубларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони, «Акциядорлик жамиятлари фаолияти самарадорлигини ошириш ва корпоратив бошқарув тизимини такомиллаштириш» комиссиясининг 2015 йил 31 декабрь 9-сонли баённомаси билан тасдиқланган Корпоратив бошқарув кодекси ва бошқа қонун ҳужжатлари асосида ишлаб чиқилган.

1.2.1. Жамият ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси, «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонуни (06.05.2014й. ЎРҚ-370-сон) Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 24 апрелдаги ПФ-4720 сонли «Акциядорлик жамиятларида замонавий корпоратив бошқарув услубларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони, «Акциядорлик жамиятлари фаолияти самарадорлигини ошириш ва корпоратив бошқарув тизимини такомиллаштириш» комиссиясининг 2015 йил 31 декабрь 9-сонли баённомаси билан тасдиқланган Корпоратив бошқарув кодекси ва бошқа меъерий-ҳуқуқий ҳужжатларга мувофиқ олиб боради.

1.3. Жамиятнинг тўлиқ фирма номи:

Ўзбек тилида:

- кирилл алифбосида – «Андижон ҳудудий электр тармоқлари корхонаси» акциядорлик жамияти

- лотин алифбосида – «Andijon xududiy elektr tarmoqlari korxonasi» aksiyadorlik jamiyati

Рус тилида:

- Акционерное общество «Предприятие Андижанских территориальных электрических сетей».

Жамиятнинг қисқартирилган фирма номи:

Ўзбек тилида:

- кирилл алифбосида – «Андижон ХЭТК» АЖ

- лотин алифбосида – «Andijon ХЕТК» АЖ

Рус тилида:

- АО «Андижанская ПТЭС»

1.4. Жамиятнинг жойлашган ери (почта манзили): Ўзбекистон Республикаси, Андижон шаҳри, А. Ҳайдаров кўчаси, 53 уй.

1.5. Жамиятнинг электрон почта манзили: andijonabt@inbox.uz

1.6. Жамиятнинг расмий веб-сайти: andijonХЕТК.uz

II. ЖАМИЯТНИНГ ЮРИДИК МАҚОМИ.

2.1. Жамият Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига асосан юридик шахс ҳисобланади, ўзининг мустақил балансида ҳисобга олинадиган алоҳида мол-мулкига эга, ўз номидан мулкӣ ва шахсий-номулкӣ ҳуқуқларни олиши ҳамда амалга ошириши, зиммасига мажбуриятлар олиши, судда даъвогар ва жавобгар бўлиши мумкин.

2.2. Жамият ўз фирма номидан фойдаланишда мутлоқ ҳуқуққа эга. Жамият ўзининг фирма номи давлат тилида тўлиқ ёзилган ва тимсоли тасвирланган юмолоқ муҳрига

(мухрда қўшимча равишда фирма номи бошқа исталган тилда ҳам кўрсатилиши мумкин), ўз номи ёзилган штамп ва бланкаларига, ўз тимсолига эга, шунингдек бошқа ўз белгиларига эга бўлишга ҳақлидир.

2.3. Жамият ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ҳужжатлари ҳамда мазкур Устав талабларига амал қилади.

2.4. Жамият акциядор ёки ҳар қандай манфаатдор шахснинг талабига биноан уставда белгиланган муддатларда уларга Жамият устави, шу жумладан, унга доир ўзгартишлар ва қўшимчалар билан танишиб чиқиш имкониятини яратиб беради. Жамият акциядорнинг талабига биноан Жамиятнинг амалдаги Уставидан нусха олиб бериши шарт.

2.5. Жамият ўз фаолиятини тижорат асосида амалга оширади ва Жамиятнинг фаолият мақсади фойда олиш ҳисобланади.

2.6. Акциядорлар Жамиятнинг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайдилар ва унинг фаолияти билан боғлиқ зиёнларни ўзларига тегишли акциялар қиймати доирасида қоплаш таваккалчилигини ўз зиммасига олади.

2.7. Акциялар ҳақининг ҳаммасини тўламаган акциядорлар Жамият мажбуриятлари юзасидан ўзларига тегишли акциялар қийматининг тўланмаган қисми доирасида солидар жавобгар бўладилар.

2.8. Жамият ўз акциядорларининг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди.

2.9. Давлат ва унинг органлари Жамият ўз зиммасига олган мажбуриятлар юзасидан жавобгар бўлмайдилар, худди шунингдек Жамият ҳам давлат ва унинг органлари олган мажбуриятлар юзасидан жавобгар бўлмайди.

2.10. Жамиятнинг мол-мулки унга мулк ҳуқуқи асосида тегишли бўлиб, Жамият акцияларини жойлаштиришдан тушган маблағлар, асосий фондлар ва айланма маблағлар, кўчар ва кучмас мулклар, қимматли қоғозлар, олинган даромад, қонун ҳужжатлари билан таъқиқланмаган бошқа асосларда олинган бошқа мол-мулклардан ташкил топади.

2.11. Жамият акциядорлик жамияти ёки масъулияти чекланган жамият шаклидаги шўъба ва тобе хўжалик жамиятларига эга бўлиши мумкин. Шўъба ёки тобе жамиятлари ва асосий жамият ўртасидаги муносабатлар амалдаги Ўзбекистон Республикаси Қонунчилиги ва Ушбу устав билан тартибга солинади.

2.12. Жамият ўрнатилган тартибда Ўзбекистон Республикаси ҳудудида филиаллар ташкил этиши ҳамда уларга қонун ҳужжатлари ва Жамият Уставида белгиланган доирада ва тартибда ваколатлар бериши мумкин.

2.13. Жамият Ўзбекистон Республикасидан ташқарида филиаллар ташкил этиши ва ваколатхоналар очиши ҳамда уларга қонун ҳужжатлари ва Жамият Уставида белгиланган доирада ва тартибда ваколатлар бериши мумкин.

2.14. Жамият филиал ва ваколатхоналарини мол-мулк билан таъминлайди.

2.15. Жамиятнинг филиаллари ва ваколатхоналари юридик шахс ҳисобланмайди, Жамиятнинг Кузатув кенгаши тасдиқлаган низомлар асосида иш кўради.

2.16. Жамият ўзининг юридик манзилдан ташқари Ўзбекистон Республикаси ҳудудида асосий Жамият фаолиятини амалга оширмайдиган маъмурий идораларини ташкил этишга ҳақли.

2.17. Жамият корхоналар, ташкилотлар ва бошқа тижорат тузилмаларини ташкил этишда ва уларнинг хўжалик фаолиятида, шу жумладан холдинг асосида ҳам ўз маблағлари билан, шу жумладан улуш қўшиш асосида қатнашиш ҳуқуқига эга.

2.18. Жамият ўз фаолиятини мувофиқлаштириш, ўз манфаатларини ифода этиш ва ҳимоя қилиш ҳамда биргаликдаги дастурларни амалга ошириш мақсадида уюшмалар (иттифоқлар) ва ўзга бирлашмаларда қатнашиши мумкин.

2.19. Жамият, тижорат операцияларини амалга оширишга доир қарорлар қабул қилишда мустақилдир.

III. ЖАМИЯТНИНГ ФАОЛИЯТ СОҲАСИ (АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ) ВА

МАҚСАДИ

3.1. Жамият тижорат ташкилоти бўлиб, унинг асосий мақсади молиявий-хўжалик фаолиятдан фойда олишдир.

3.2. Жамият асосий мақсадига эришиш учун фаолият ва хизмат кўрсатишнинг қуйидаги турларини амалга оширади:

- белгиланган тартибда ва тасдиқлаган таърифлар бўйича шартнома асосида электр энергияни сотиб олиш.

- энергетика тизими диспетчери томонидан белгиланган хажмлар ва режимда 6-10-0,4 кВ тармоқлари бўйича электр сотишни амалга ошириш;

- электр таъминоти корхоналарига истеъмолчилар билан электр таъминоти шартномалари тузиш ҳуқуқини амалга ошириш учун белгиланган тартибда бош ишончнома беради;

- истеъмолчиларга электр таъминоти шартномаси асосида электр энергиясини сотишни амалга оширади;

- истеъмолчиларга электр энергиясини етказиб беришда хавфсизликни таъминлайди;

- истеъмолчиларнинг электр қурилмаларини жамият электр тармоқларига улаш бўйича техник шартларни ишлаб чиқиш ва тақдим этиш, уларга риоя қилинишини назорат қилади;

- корхона балансида бўлган электр тармоқлари чегарасида электр энергиянинг тижорат ҳисобини олиб бориш ва уни электр энергияни автоматлаштирилган ҳисобини назорат қилиш тизимини жорий этиш йўналишида такомиллаштиришни таъминлаш;

- янги техникани, ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштириш ва замонавийлаштиришни жорий этиш;

- Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ ташқи иқтисодий фаолиятни амалга ошириш;

- тижорат ва тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш, шартномалар асосида халқ истеъмол молларини, ишлаб чиқариш-техник маҳсулотларни, хом ашёлар, материаллар, ускуналар, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини Ўзбекистон Республикаси ичида миллий ва Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқари ҳолатларда чет эл валюталарида ўзаро ҳисоб-китоб бўйича эркин нархларда олинадиган бошқа маҳсулотларини сотиш, сотиб олиш;

- шартномалар асосида корхона балансида бўлмаган электр қурилмаларини таъмирлаш, эксплуатация қилишда техник хизмат кўрсатиш, созлаш, синаш ишларини амалга ошириш;

- улгуржи ва чакана савдо-сотиқ фаолиятини амалга ошириш;

- электр жихозлари, қурилмалари ва халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқариш;

- бошқа корхоналар учун техник хизмат кўрсатувчи ходимларини тайёрлаш ва ўқитиш;

- ўз савдо сотиқ дўконлар тармоғини ташкил қилиш;

- транспорт хизматларини кўрсатиш, транспортларга техник хизмат кўрсатиш;

- қимматли қоғозлар билан иш олиб бориш;

- қимматли қоғозлар фаолияти билан боғлиқ бўлган масалалар бўйича ахборот таъминоти;

- жамият мақсадларига жавоб берувчи, Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига зид келмайдиган, фаолиятнинг бошқа турларини бажариш.

3.3. Махсус рухсатнома (лицензия) олишни талаб қиладиган фаолият турлари қонунчиликда ўрнатилган тартибда лицензия олингандан кейин амалга оширилади.

3.4. Электр таъминоти корхоналари электр энергиясини туман, шаҳар ишлаб чиқариш ҳудуди доирасида истеъмолчиларга етказиб бериш тақсимлаш ва сотишни амалга оширувчи бўлинмаларидир.

3.5. Ўз электр тармоғи хўжалиги объектларида электр тармоқларини меёрий соз холатда ишлаши ва электр энергиясининг технологик йўқотишларни камайтириш бўйича ташкилий-техник тадбирларни ишлаб чиқади ва амалга оширади.

3.6. Электр таъминоти корхоналари қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа фаолиятни ҳам амалга ошириши мумкин.

IV. ЖАМИЯТНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

4.1. Ўз фаолиятини амалга ошириш ва олдида турган вазифаларни бажариш учун Жамият қуйидаги ҳуқуқ ва мажбуриятларига эгадир:

- ўз номидан битимлар, шартномалар тузиш, мулкӣ ва ўз номулкӣ ҳуқуқларни сотиб олиш ва мажбуриятлар бўйича жавобгар бўлиш, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ва ундан ташқарида амалдаги қонунчилик билан белгиланган тартибда судларда (жиноий, фуқаролик ва хўжалик) даъвогар ва жавобгар бўлиш;

- шартномалар асосида мутахассисларни ишга жалб этиш, иш ўринларига хорижий менежерлар номзодларининг иштирок этишига имкон яратилган ҳолда ҳар йили танловлар ўтказиш;

- бошқарув лавозимларига раҳбар лавозимларга танловлар регламенти тасдиқлаш, унда танлов эълон қилиш, танловнинг объектив мезонлари уларнинг якуни бўйича янгича фикрловчи, замонавий талабларга жавоб берувчи юқори малакага эга бўлган, шунингдек, хорижий менежерларни танлаб олиш жараёнлари баён этиш;

- рақобатдош маҳсулот ишлаб чиқариш ва уни ташқи бозорга экспорт қилишда иштирок этувчи стратегик хорижий инвесторларни жалб қилиш, амалдаги қонунчиликка риоя қилган ҳолда, хорижий шериклар билан шартномалар, битимлар ва бошқа хил ҳуқуқӣ ҳужжатларни тузиш;

- маҳсулот ва хизматларга бўлган талабдан келиб чиқиб, ўз фаолиятини мустақил режалаштириш, ривожланиш истиқболларини аниқлаш, ишлаб чиқариш ва ижтимоий ривожланишни таъминлаш ҳамда акциядорлар ва меҳнат жамоаси аъзоларининг шахсий даромадларини ошириш йўллари аниқлаш;

- техник шартлар, давлат стандартларига, техник эксплуатация, хавфсизлик техникаси қоидаларининг талабларига, табиатни муҳофаза қилиш қонунчилиги, ёнгин хавфсизлиги қоидалари ва талабларига ҳамда соҳада амал қилувчи бошқа меёр ва қоидаларга риоя қилган ҳолда ускуна ва объектларни эксплуатация қилишни амалга ошириш;

- хизмат кўрсатиш доирасида электр энергиясини тақсимлаш ва истеъмол қилиш режимларини оператив диспетчерлик бошқариш;

- шартномалар, суткалик истеъмол қилиш лимитлари ва жадвалларига биноан корхона электр тармоқлари бўйича электр энергияни тақсимлаш;

- янги ишга киритиладиган ва реконструкция қилинадиган электр тармоқлари объектлари бўйича лойихалаштириш топшириқларини ишлаб чиқиш, лойихаларни ва ишга тушириш схемаларини келишиб олиш;

- корхона ишлаб чиқариш фаолиятини метрологик жихатдан таъминлаш ва стандартлаштириш;

- электр энергиясини истеъмол қилиш шартномавий мажбуриятларини бажармайдиган истеъмолчиларни тўлик ёки қисман чеклашни амалга киритиш учун ваколатли ташкилотлар билан техник тадбирлар ишлаб чиқиш ва бу тадбирларни амалга ошириш;

- хизмат кўрсатиш чегаралари доирасида, энергетика тизимининг режими бўйича, электр энергиянинг истеъмол қилиниши, чеклашларни киритиш (назорат қилиш) ишларини ташкил қилиш;

- корхонанинг электр тармоқларида электр энергияни узатиш учун унинг сарфини камайтириш бўйича техник тадбирларни ишлаб чиқиш ва жорий қилиш;

- электр тармоқларида янги техника ва технологияларни жорий қилиш ва ўзлаштириш;

- корхонанинг ўзига хос хусусиятларидан келиб чиқиб зарурият бўлган ҳолларда корхонанинг ишлаб чиқариш фаолиятини бир маромда ишлашини таъминлаш учун таваккалчилик асосида шартномалар тузиш, жиҳозлар сотиб олиш ва сотиш;
 - технологик узилишлар, бахтсиз ходисаларни текшириш ва ҳисобга олиш, уларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва бажариш;
 - Республика ичида ва ундан ташқарида филиаллар, ваколатхоналар, ишлаб чиқариш цехлари, участкалари ва бошқа турдаги таркибий бўлинмалар ва янги корхоналар ташкил этиш ва таъсис этиш;
 - ижарага бериш, техник воситаларга хизмат кўрсатиш, ускуналар лизинги пунктларини ташкил қилиш;
 - импорт бўйича хом ашё, материаллар, эҳтиёт қисмлар, ускуналар ва бошқа маҳсулотни сотиб олиш учун сармоядорларнинг маблағларини, шу жумладан валюта маблағларини жалб қилиш;
 - Ўзбекистон Республикаси ҳудудида кўчар ва кўчмас мулкни ўз мулки сифатида сотиш, сотиб олиш ва ижарага бериш;
 - белгиланган тартибда банкларда ҳар қандай ҳисоб рақамларини, шу жумладан валюта ҳисоб рақамларини очиш, ссудалар ва банк кредитларини олиш, қонунчиликка мувофиқ равишда ҳар қандай шаклда маблағларни ўтказиш ва акцептлаш, қимматли қоғозларни чиқариш, сотиб олиш ва жойлаштириш;
 - нақд пулга ҳисоб-китоб қилиш йўли билан маҳсулотлар ва хизматларни сотиб олиш ва сотиш;
 - амалдаги қонунчиликка мувофиқ, мустақил равишда ўз балансидан мол-мулкни, қарзларни, камомадни, бошқа исрофларни ҳисобдан чиқариш;
 - семинарлар, конференциялар, кўргазма ва шоулар ташкил қилиш, ўтказиш ва уларда қатнашиш;
 - реклама-безаш фаолиятини амалга ошириш.
- 4.1. Акциядорларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини амалга оширилиши ва уларнинг алоқалари учун замонавий воситалар, интернет тармоғи маълумотлари, қулай усуллар, имкониятлар бошқа зарур чора-тадбирларни амалга ошириш;
- 4.2. Ошкор этилиши шарт бўлган ахборотлар яъни фаолият самарадорлиги, соф фойда, дивидендлар миқдори ва бошқа ахборотларни акциядорлик жамияти сайти ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа манбаларда ўзбек, рус ва акциядор ҳамда бошқа манфаатдор томонларга, шу жумладан, хорижий инвесторларга қулай бўлган бошқа тилларга таржимаси билан биргаликда эълон қилинишини таъминлайди;
- 4.3. Акциядорлик жамиятларининг дивидендларни ҳисоблашнинг шаффоф механизмини очиб берувчи дивиденд сиёсати тўғрисидаги низомини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш;
- 4.4. Самарали ички назорат тизимини жорий қилиш учун акциядорлар умумий йиғилиши томонидан "Ички назорат тўғрисидаги низом"ни тасдиқлаш;
- 4.5. Ўз фаолиятининг очиқлигини таъминлаш мақсадида Кузатув кенгаши томонидан "Ахборот сиёсати тўғрисида низом"ни тасдиқлаш;
- 4.6. Манфаатлар қарама-қаршилиги билан боғлиқ низоли вазиятларни ҳал этиш учун манфаатдор бўлмаган учинчи шахсни тайинлаш. Манфаатлар қарама-қаршилигини ҳал қилиш бўйича масалаларни ички аудит хизмати ёки ваколатни кузатув кенгашининг мустақил аъзоси(аъзолари)га юклаш;
- 4.7. Жамият ўз ҳуқуқларидан мустақил равишда фойдаланиш ҳуқуқига эга.
- 4.8. Жамиятнинг тижорат сирини ташкил этувчи маълумотлар ошкор этилиши мумкин эмас.
- 4.9. Жамиятнинг мансабдор шахслари ва хизматчилари Жамиятнинг тижорат сирини ошкор қилганлик учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.
- 4.10. Жамиятнинг тижорат сири тоифасига киритилган ахборот билан Жамиятда ишлаш тартиби ва у билан ишлаш тартибини бузганлик учун жавобгарлик Жамият бош

директори томонидан белгиланади.

V. ЖАМИЯТ УСТАВ КАПИТАЛИНИНГ МИҚДОРИ

5.1. Жамиятнинг устав капитали акциядорлар олган жамият акцияларининг номинал қийматидан ташкил топади.

5.2. Жамият устав фондининг миқдори 8 807 930 000 (саккиз миллиард саккиз юз етти миллион тўққиз юз ўттиз минг) сўмни ташкил қилиб ва у ҳар бирининг номинал қиймати 5000(беш минг) сўм бўлган 1 761 586 дона акцияларга бўлинган.

Бундан:

- “Худудий электр тармоқлари” акциядорлик жамияти улуши, эгасининг номи ёзилган оддий акциялар: 1 728 936 дона, умумий қиймати 8 644 680 000 (саккиз миллиард олти юз қирқ тўрт миллион олти юз саксон минг) сўм;

- Жисмоний шахслар улуши, эгасининг номи ёзилган имтиёзли акциялар: 32 650 дона, умумий қиймати 163 250 000 (бир юз олтмиш уч миллион икки юз эллик минг) сўм.

Жамиятнинг устав капиталини кўпайтириш

5.3. Жамият устав капиталини кўпайтириш амалдаги қонунчиликда белгиланган тартибда амалга оширилади.

5.4. Жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш тўғрисидаги ва жамият уставига тегишли ўзгартишлар киритиш ҳақидаги қарорлар акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан ёки, агар жамият уставига ёхуд акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига мувофиқ жамиятнинг кузатув кенгашига шундай қарорлар қабул қилиш ҳуқуқи берилган бўлса, жамиятнинг кузатув кенгаши томонидан қабул қилинади.

5.5. Кўшимча акциялар Жамият томонидан ушбу уставда белгиланган эълон қилинган акциялар сони доирасидагина, очик ёки ёпиқ усулда жойлаштирилади.

Жамият устав фондини ошириш мақсадида жойлаштирилган акцияларига кўшимча равишда чиқариши мумкин бўлган эълон қилинган акциялари миқдори – номинал қиймати 5 000 сўмлик 20 000 000 дона эгасининг номи ёзилган оддий ҳужжатсиз акциялардан иборат.

5.6. Кўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтириш тўғрисидаги қарорда жойлаштириладиган кўшимча акцияларнинг умумий қиймати, сони, тури, номинал қиймати, жойлаштириш усули, муддати, жойлаштириш нархи(акцияларнинг биржа ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш - кўшимча акциялар очик усулда жойлаштирилганда), акциялар учун тўлов тартиби, амалга ошмаган деб топиш улуши ва амалга ошмаган деб топилган тақдирда акциялар учун қабул қилинган тўлов воситаларини қайтариш тартиби белгиланади.

5.7. Жамият томонидан чиқарилаётган акциялар жойлаштирилаётганда белгиланган тартибда фуқаролик-ҳуқуқий битимлар тузиш йўли билан биржа ёки биржадан ташқари уюшган бозорда жойлаштирилади. Лекин қуйидаги ҳолат бундан мустасно:

- ҳақини кўшимча акциялар билан тўлаш тўғрисида қарор қабул қилинган дивидендлар ҳисобидан ҳақ тўланган тақдирда, ушбу чиқарилувдаги акциялар белгиланган тартибда фуқаролик-ҳуқуқий битимлар тузиш йўли билан биржадан ташқари уюшмаган бозорларда (жамият ва олувчи ўртасида тегишли шартнома тузиш йўли билан) жойлаштирилади;

- жамиятнинг устав капитали ўз капиталини капиталлаштириш ҳисобидан тўланадиган кўшимча акциялар чиқарилиши орқали оширилганда акцияларни акциядорлар ўртасида тақсимлаш. Бунда, акцияларни эмитентнинг акциядорлари ўртасида жойлаштириш эмитент олий бошқарув органининг ўз капиталини капиталлаштирилиши тўғрисидаги қарори асосида ҳеч қандай шартномалар тузилмаган ҳолда амалга оширилади. Акцияларни акциядорлар ўртасида тақсимлаш қимматли қоғозлар чиқарилиши тўғрисидаги қарорда кўрсатилган кундаги реестр маълумотлари бўйича

амалга оширилади.

5.8. Қўшимча чиқарилган акциялар бозор қийматида, лекин номинал қийматидан кам бўлмаган қийматда жойлаштирилади. Қуйидаги ҳолат бундан мустасно:

- жамиятнинг устав фонди (устав капитали) кўпайтирилаётганда жамиятнинг қўшимча акцияларига унинг ўз капитали ҳисобидан, шунингдек ҳақини қўшимча акциялар билан тўлаш тўғрисида қарор қабул қилинган дивидендлар ҳисобидан ҳақ тўланган тақдирда, бундай акцияларни жойлаштириш жамият акцияларининг номинал қиймати бўйича амалга оширилади.

5.9. Жамиятнинг устав фондиди (устав капиталиди), ўз капитали ҳисобидан қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтиришда бу акциялар барча акциядорлар ўртасида тақсимланади. Бунда ҳар бир акциядорга қайси турдаги акциялар тегишли бўлса, айтишга тўғри бўлган акциялар унга тегишли акциялар сонига мутаносиб равишда тақсимланади. Жамиятнинг устав фонди (устав капитали) кўпайтирилиши натижасида кўпайтириш суммасининг битта акциянинг номинал қийматига мувофиқлиги таъминланмайдиган бўлса, жамиятнинг устав фондиди (устав капиталиди) кўпайтиришга йўл қўйилмайди. Жамиятда пул маблағлари билан тўланувчи, акцияга конвертация қилиниши керак бўлган акция ёки эмиссиявий қимматбохо қоғозлар жойлаштирилса, овоз берувчи акция эгалари жамият устав капиталидаги улушига пропорционал равишда имтиёзли сотиб олиш ҳуқуқи назарда тутилади;

5.10. Жамиятнинг акцияларига ҳақ тўлаш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда пул ва тўловнинг бошқа воситалари, мол-мулк шунингдек пулда баҳоланадиган ҳуқуқлар (шу жумладан ашёвий ҳуқуқлар) воситасида амалга оширилади.

Жамиятнинг устав капиталиди камайтириш

5.11. Жамиятнинг устав капитали акцияларнинг номинал қийматиди камайтириш ёки акцияларнинг умумий сониди қисқартириш йўли билан камайтирилиши мумкин.

5.12. Агар устав капиталиди камайтириш натижасида унинг миқдори қонун ҳужжатларида белгиланган энг кам миқдоридан камайиб кетса, Жамият устав капиталиди камайтиришга ҳақли эмас.

5.13. Устав капиталиди камайтириш тўғрисида қарор қабул қилган вақтда акциядорларнинг умумий йиғилиши устав капиталиди камайтириш сабаблариди кўрсатади ва уни камайтириш тартибиди белгилайди.

VI. ЖАМИЯТ АКЦИЯЛАРИНИНГ ТУРЛАРИ ВА УЛАР БЎЙИЧА ДИВИДЕНДЛАР ТЎЛАШ ТАРТИБИ

6.1. Жамиятнинг акциялари оддий ва имтиёзли бўлиб, эмиссиявий қимматли қоғозлар ҳисобланади.

6.2. Жамият имтиёзли акциялари ўз эгаларига акциялар номинал қийматининг 25 фоизига тенг йиллик дивиденд олиш ҳуқуқиди беради.

6.3. Имтиёзли акциялар эгалари жамият тугатилган тақдирда унинг мулклари тақсимланаётган пайтда оддий акция эгалари ўртасида мулк тақсимоти амалга оширилгунга қадар ўз акцияларининг номинал қийматиди оладилар.

6.4. Жамият ўзи жойлаштирган имтиёзли акцияларни олиш нархи уларнинг бозор қийматига мувофиқ белгиланади.

6.5. Дивиденд акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорига кўра пул маблағлари ёки бошқа қонуний тўлов воситалари ёхуд жамиятнинг қимматли қоғозлари билан тўланиши мумкин.

6.6. Жамиятнинг имтиёзли акциялари бўйича дивидендларни қимматли қоғозлар билан тўлашга йўл қўйилмайди.

6.7. Дивиденд акциядорлар ўртасида уларга тегишли акцияларнинг сони ва турига мутаносиб равишда тақсимланади.

6.8. Жамият молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги, тўққиз ойи натижаларига

кўра ва (ёки) молиявий йил натижаларига кўра жойлаштирилган акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақли.

Жамиятнинг молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги ва тўққиз ойи натижаларига кўра дивидендлар тўлаш тўғрисидаги қарори тегишли давр тугагандан кейин уч ой ичида қабул қилиниши мумкин.

6.9. Акцияларнинг ҳар бир тури бўйича дивидендлар тўлаш, дивиденднинг миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби тўғрисидаги қарор жамият кузатув кенгашининг тавсияси, молиявий ҳисоботнинг ишончлилиги ҳақида аудиторлик хулосаси мавжуд бўлган тақдирда, молиявий ҳисобот маълумотлари асосида акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади.

6.10. Дивидендлар тўлаш тўғрисидаги қарорда дивидендлар тўлаш бошланадиган ва тугалланадиган саналар кўрсатилган бўлиши лозим.

Дивидендларни тўлаш муддати ва тартиби акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорида белгиланади. Дивидендларни тўлаш муддати шундай қарор қабул қилинган кундан эътиборан олтмиш кундан кеч бўлмаслиги лозим.

VII. ЖАМИЯТНИНГ ЗАХИРА ФОНДИ

7.1. Жамият соф фойда ҳисобидан захира фондини ҳамда акциядорларнинг умумий йиғилишида аниқланадиган, жамият фаолияти учун зарур бўлган бошқа фондларни ташкил этади.

7.2. Жамиятнинг захира фонди, бошқа маблағлар мавжуд бўлмаган тақдирда, жамиятнинг зарарлари ўрнини қоплаш, жамиятнинг корпоратив облигацияларини муомаладан чиқариш, имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар тўлаш ва жамиятнинг акцияларини қайтариб сотиб олиш учун мўлжалланади. Захира фондидан бошқа мақсадларда фойдаланиш мумкин эмас.

7.3. Жамият устав капиталининг 15 фоизи миқдорда жамият захира фонди тузилади.

7.4. Жамият захира фондига ушбу уставнинг 7.3-бандида белгиланган миқдорга еттунига қадар ҳар йили соф фойдадан 5% миқдорида ажратмалар ўтказилади.

7.5. Захира фонди тўлалигича ёки қисман сарфланиб бўлган ҳолларида, мажбурий ажратмалардан тикланади.

VIII. ЖАМИЯТ БОШҚАРУВИНИНГ ТУЗИЛМАСИ

8.1. Жамият бошқарув органлари - Акциядорларнинг умумий йиғилиши, Кузатув кенгаши ҳамда жамият ижроия органи – Бош директордан иборат.

IX. ЖАМИЯТ АКЦИЯДОРЛАРИНИНГ УМУМИЙ ЙИҒИЛИШИ

9.1. Акциядорларнинг умумий йиғилиши жамиятнинг юқори бошқарув органидир.

9.2. Жамият ҳар йили Акциядорларнинг умумий йиғилишини (акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишини) ўтказиши шарт. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши молия йили тугаганидан кейин олти ойдан кечиктирмай ўтказилади.

9.3. Акциядорларнинг умумий йиғилишида жамият акциядорлари реестрида қайд этилган акциядорлар, уларнинг ваколатли вакиллари, жамият аудитори ёки унинг вакили, кузатув кенгаши, тафтиш комиссияси ва Бошқарув аъзолари қатнашишлари шарт.

9.4. Жамият овоз берувчи акцияларининг камида бир фоизидан кам бўлмаган миқдорига эгалик қилувчи акциядорлар умумий йиғилишнинг кун тартиби таклифлар, фойда тақсимоти, бошқарув органларига номзодлар ёки уларни умумий йиғилиш ўтказгунга қадар алмаштириш тўғрисидаги таклифлар бериши мумкин.

9.5. Жамият овоз берувчи акцияларининг камида бир фоизидан кам бўлмаган миқдорига эгалик қилувчи акциядорлар молиявий йил тугагандан сўнг тўқсон кун кечиктирмай акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишнинг кун тартибига саволлар киритиши, кузатув кенгаши ва тафтиш комиссияси аъзолигига уларнинг белгиланган сон тартибини ўзгартирмаган ҳолда номзодлар таклифларини бериши мумкин.

Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишидан ташқари ўтказиладиган умумий йиғилишлари навбатдан ташқари йиғилишлардир.

Акциядорларнинг умумий йиғилишини Кузатув кенгашининг раиси, у узрли сабабларга кўра бўлмаган тақдирда эса, Кузатув кенгашининг аъзоларидан бири олиб боради.

9.6. Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига қуйидагилар киради:

- жамият уставига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ёки жамиятнинг янги таҳрирдаги уставини тасдиқлаш;

- жамиятни қайта ташкил этиш;

- жамиятни тугатиш, тугатувчини (тугатиш комиссиясини) тайинлаш ҳамда оралиқ ва якуний тугатиш балансларини тасдиқлаш;

- жамият кузатув кенгашининг ва миноритар акциядорлар қўмитасининг сон таркибини белгилаш, уларнинг аъзоларини сайлаш ва аъзоларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;

- эълон қилинган акцияларнинг энг кўп миқдорини белгилаш;

- жамиятнинг устав капиталини кўпайтириш;

- жамиятнинг устав капиталини камайитириш;

- ўз акцияларини олиш;

- жамиятнинг ташкилий тузилмасини тасдиқлаш, ижроия органини тузиш, унинг раҳбарини сайлаш (тасдиқлаш) ва раҳбарнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;

- жамият тафтиш комиссиясининг аъзоларини (тафтишчисини) сайлаш ва уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, шунингдек тафтиш комиссияси (тафтишчи) тўғрисидаги низомни тасдиқлаш;

- жамиятнинг йиллик ҳисоботини, йиллик бизнес-режасини тасдиқлаш;

- жамиятнинг фойдаси ва зарарларини тақсимлаш;

- жамият кузатув кенгашининг ва тафтиш комиссиясининг (тафтишчисининг) ўз ваколат доирасига кирадиган масалалар юзасидан, шу жумладан жамиятни бошқаришга доир қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилиши юзасидан жамият кузатув кенгашининг ҳисоботларини ва тафтиш комиссиясининг (тафтишчисининг) хулосаларини эшитиш;

- жамият томонидан корпоратив облигациялар чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- қимматли қоғозларнинг ҳосилаларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- жамиятнинг корпоратив облигацияларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган қимматли қоғозларни сотиб олишда акциядорнинг имтиёзли ҳуқуқини белгилаш;

- акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархини белгилаш;

- акциядорлар умумий йиғилишининг регламентини тасдиқлаш;

- акцияларни майдалаш ва йириклаштириш;

- жамиятнинг ижроия органига тўланадиган ҳақ ва (ёки) компенсацияларни, шунингдек уларнинг энг юқори миқдорларини белгилаш;

- қонунчиликда белгиланган ҳолларда компания томонидан йирик битимлар ва Компания аффилиланган шахслари билан битимлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- жамиятнинг жорий хужалик фаолиятиги кирувчи битимларни аниқлаш;

- мажбурий аудиторлик текширувини ўтказиш учун аудиторлик ташкилотини белгилаш, унинг хизматларига тўланадиган энг кўп ҳақ миқдори ва у билан шартнома тузиш (уни бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;

- қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа масалаларни ҳал этиш.

Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига киритилган масалалар жамиятнинг кузатув кенгаши ҳал қилиши учун берилиши мумкин эмас, қуйидаги масалалар бундан мустасно:

- жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш, шунингдек жамият уставига жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш билан боғлиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш;

- акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархини белгилаш;
- жамият томонидан корпоратив облигациялар, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган облигациялар чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- қимматли қоғозларнинг ҳосилаларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- жамиятнинг корпоратив облигацияларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- жамиятнинг ижроия органига тўланадиган ҳақ ва компенсациялар миқдорларини белгилаш;
- йиллик бизнес-режасини тасдиқлаш.
- Бизнес режа бажарилганда, молиявий имконияти даражасида олинган фойданинг 10 фоизигача миқдорда хомийлик ёрдамлари кўрсатиш.

9.7. Акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинган қарорлар икки иш куни ичида, шунингдек овоз бериш яқунлари ушбу қарорлар қабул қилинган санадан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда акциядорлар эътиборига етказилади.

9.8. Жамият Акциядорлар умумий йиғилиши Жамиятнинг «Акциядорлар умумий йиғилиши тўғрисида»ги Низом асосида чақирилади ва ўтказилади.

Х. ЖАМИЯТ КУЗАТУВ КЕНГАШИ

10.1. Жамият Кузатув кенгаши Жамият фаолиятига умумий раҳбарликни амалга оширади, акциядорлар умумий йиғилишининг ваколатига тааллуқли масалалар бундан мустасно.

10.2. Жамият Кузатув кенгашининг аъзолари акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан бир йиллик муддатга, кейинги муддатга қайта сайланиш имконияти билан сайланадилар. Кузатув кенгаши таркибига биттадан кам бўлмаган (аммо уставда кўзда тутилган кузатув кенгаши аъзолари сонининг 15 фоизидан кам бўлмаган) мустақил аъзо киритилади. Жамият Кузатув кенгаши аъзоларининг сони 9 кишидан иборат. Кузатув кенгаши аъзолиги учун номзодларга корпоратив бошқарув малака сертификатлари (устав капиталида давлат улуши бўлган тақдирда Корпоратив бошқарув илмий-таълим маркази томонидан берилган корпоратив бошқарувчи малака аттестати) мавжудлиги талаби белгиланади.

10.3. Жамият Кузатув кенгашининг ваколат доирасига қуйидагилар киради:

- жамият фаолиятининг устувор йўналишларини белгилаш;
- акциядорларнинг йиллик ва навбатдан ташқари умумий йиғилишларини чақириш, қонунчиликда назарда тутилган ҳоллар мустасно;
- акциядорлар умумий йиғилишининг кун тартибини тайёрлаш;
- акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказиладиган сана, вақт ва жойни белгилаш;
- акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказилиши ҳақида хабар қилиш учун жамият акциядорларининг реестрини шакллантириш санасини белгилаш;
- жамият уставига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ёки жамиятнинг янги таҳрирдаги уставини тасдиқлаш масалаларини акциядорларнинг умумий йиғилиши ҳал қилиши учун киритиш;
- мол-мулкнинг бозор қийматини белгилашни ташкил этиш;
- жамиятнинг йиллик бизнес-режасини маъқуллаш. Бунда жамиятнинг келгуси йилга мўлжалланган бизнес-режаси жамият Кузатув кенгаши мажлисида жорий йилнинг 1 декабридан кечиктирмай маъқулланиши лозим;
- ички аудит хизматини ташкил этиш ва унинг ходимларини тайинлаш, шунингдек ҳар чорақда унинг ҳисоботларини эшитиб бориш;
- жамият ижроия органининг фаолиятига дахлдор ҳар қандай ҳужжатлардан эркин фойдаланиш ва жамият Кузатув кенгаши зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун бу ҳужжатларни ижроия органидан олиш. Жамият Кузатув кенгаши ва унинг

аъзолари олинган ҳужжатлардан фақат хизмат мақсадларида фойдаланиши мумкин;

- аудиторлик текширувини ўтказиш тўғрисида, аудиторлик ташкилотини ва унинг хизматларига тўланадиган ҳақнинг энг кўп миқдорини белгилаш ҳақида қарор қабул қилиш;

- жамиятнинг тафтиш комиссияси аъзоларига (тафтишчисига) тўланадиган ҳақ ва компенсацияларнинг миқдорлари юзасидан тавсиялар бериш;

- дивиденд миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби юзасидан тавсиялар бериш;

- жамиятнинг захира фондидан ва бошқа фондларидан фойдаланиш;

- жамиятнинг филиалларини ташкил этиш ва ваколатхоналарини очиш;

- жамиятнинг шўъба ва тобе хўжалик жамиятларини ташкил этиш;

- қимматли қоғозлар чиқарилиши тўғрисидаги қарор ва эмиссия рисоласини тасдиқлаш;

- аввал рўйхатдан ўтказилган қимматли қоғозлар чиқарилишларига ўзгартириш ва (ёки) қўшимчалар киритиш;

- қонунчиликда белгиланган ҳолларда Жамият томонидан йирик битимлар ва жамият аффилиланган шахслари билан битимлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- барча акциядорлар учун маълумотларни ошкор этган тарзда акциядорларнинг умумий йиғилиши, қонунчиликда белгиланган доирада, кейинчалик ушбу маълумотларни жамият веб сайтыда акс эттириш жойлаштириш йўли билан хайрия(хомийлик) ва беғараз ёрдам кўрсатиш тартибларини аниқлаш;

- ушбу масалалар бўйича Кузатов кенгаши қошида комитет(ишчи гуруҳи)лар ташкил этиш;

- жамият Ижроия органи раҳбарининг ваколатлари муддатидан илгари тугатилган тақдирда, унинг вазифасини вақтинча бажарувчини тайинлаш;

- жамиятнинг ижроия органини раҳбарини сайлаш (тайинлаш), раҳбарнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;

- жамиятнинг тижорат ва нотижорат ташкилотлардаги иштироқи билан боғлиқ битимларни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тузиш.

10.4. Жамиятнинг Кузатов кенгаши аъзолари сайлови кумулятив овоз бериш орқали амалга оширилади. Кумулятив овоз беришда ҳар бир акциядорга тегишли овозлар сони Жамиятнинг Кузатов кенгашига сайланиши лозим бўлган шахслар сонига кўпайтирилади ва акциядор шу тариқа олинган овозларни битта номзодга тўлиқ беришга ёки уларни икки ва ундан ортиқ номзодлар ўртасида тақсимлашга ҳақлидир. Энг кўп овоз тўплаган номзодлар Жамият Кузатов кенгаши таркибига сайланган деб ҳисобланади.

10.5. Жамият Кузатов кенгашининг раиси Кузатов кенгаш аъзолари томонидан уларнинг ўзлари орасидан Жамият Кузатов кенгаши аъзолари умумий сонига нисбатан кўпчилик овоз билан сайланади. Жамият Кузатов кенгаши ўз раисини жами аъзоларининг кўпчилик овози билан қайта сайлашга ҳақлидир.

10.6. Жамият Кузатов кенгашининг раиси унинг ишини ташкил этади, Кузатов кенгаши мажлисларини чақиради ва уларда раислик қилади, мажлисда баённома юритилишини ташкил этади.

10.7. Жамият Кузатов кенгаши раиси йўқ бўлган ҳолларда унинг вазифасини Кузатов кенгаш аъзоларидан бири амалга оширади.

10.8. Жамият Кузатов кенгаши мажлислари унинг раиси томонидан ҳар чоракда камида бир марта чақирилади. Зарурият кўра Жамият Кузатов кенгашининг навбатдан ташқари мажлислари ҳам ўтказилиши мумкин.

10.9. Жамият кузатов кенгаши қошида кузатов кенгаши, ижроия органлари аъзолари, акциядорлик жамиятлари ходимлари ва жалб этилган экспертлар (тегишли соҳа мутахассислари, соҳа олий таълим муассасалари ўқитувчилари ва бошқалар)дан иборат тегишли масалалар, шу жумладан, низоли вазиятларни аниқлаш ва ҳал этиш бўйича қўмиталар (ишчи гуруҳлари) ташкил этади.

10.10. Жамият овоз берувчи акцияларининг камида бир фоиздан кам бўлмаган миқдорига эгалик қилувчи акциядор(акциядор)лар Кузатув кенгаши йиғилишини ўтказиш тўғрисида талаб қўйишлари мумкин.

10.11. Жамият Кузатув кенгашининг қарори Кузатув кенгашга сайланган аъзоларнинг камида етмиш беш фоизи иштирок этганида қонуний ҳисобланади. Жамият Кузатув кенгашининг мажлисида қарорлар, агар қонунчиликда бошқа ҳоллар кўзда тутилмаган бўлса, мажлисда ҳозир бўлганларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади. Жамият Кузатув кенгаши мажлисида масалалар ҳал этилаётганда Кузатув кенгашнинг ҳар бир аъзоси битта овозга эга. Жамият Кузатув кенгашининг бир аъзоси ўз овозини Кузатув кенгашнинг бошқа аъзосига беришига ҳақли эмас. Жамият Кузатув кенгаши аъзоларининг овозлари тенг бўлган ҳолда, Жамият Кузатув кенгаши Раисининг овози ҳал этувчи ҳисобланади.

10.12. Жамият Кузатув кенгаши Жамиятнинг «Кузатув кенгаши тўғрисида»ги Низом асосида иш олиб боради.

XI. ЖАМИЯТНИНГ ИЖРОИЯ ОРГАНИ

Жамият ижро органи акциядорларнинг умумий йиғилишида тармоқ хусусиятининг ўзига хослиги, рақобат муҳити таҳлили, экспортга йўналтирилганлик ва тегишли соҳа, тармоқ ва ҳудудни ривожлантириш бўйича тасдиқланган давлат дастурларидан келиб чиққан ҳолда акциядорлик жамиятининг 5 йилдан ортиқ бўлган давр учун узоқ муддатли ривожланиш стратегиясини ишлаб чиқади ва тасдиқлайди.

Акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланган узоқ муддатли стратегия асосида қисқа муддатли (йиллик) ва ўрта муддатли (5 йилгача бўлган давр учун) бизнес-режалар ишлаб чиқади ҳамда акциядорларнинг умумий йиғилиши ёки кузатув кенгашига тасдиқлаш (маъқуллаш) учун киритади.

11.1. Жамиятнинг кундалик фаолиятига раҳбарлик яккабошчилик асосидаги Ижроия органи – Бош директор томонидан амалга оширилади.

11.2. Бош директор жамиятнинг кундалик фаолиятини бошқаради ва раҳбарликни Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги, Жамият Устави, Акциядорлар умумий йиғилиши ва Кузатув кенгашининг қарорларига мувофиқ амалга оширади.

11.3. Бош директор Акциядорлар умумий йиғилиши ва Кузатув кенгашига ҳисобот беради.

11.4. Бош директор Акциядорлар умумий йиғилиши томонидан хорижий менежерлар иштирок этиши мумкин бўлган ҳолда танлов асосида сайланади (тайинланади). Бош директор билан меҳнат шартномасини жамият номидан Кузатув кенгаши раиси имзолайди.

11.5. Бош директорга тўланадиган ҳақ миқдори Жамият фаолиятининг самарадорлигига тўғридан-тўғри боғлиқ бўлиб, меҳнат шартномасида белгиланади.

11.6. Бош директорнинг ваколатларига Жамиятнинг кундалик фаолиятига умумий раҳбарлик қилишга доир барча масалалар киради, Акциядорлар умумий йиғилиши ва Кузатув кенгашининг ваколатларига киритилган масалалар бундан мустасно.

11.7. Бош директор Акциядорлар умумий йиғилиши ва Кузатув кенгашининг қарорлари бажарилишини ташкил этади.

11.8. Бош директорнинг ваколатларига қуйидагилар киради:

- мазкур Устав ва Кузатув кенгаши томонидан ўзига берилган ваколатларга мувофиқ Жамиятнинг ишига умумий раҳбарлик қилиш;

- Кузатув кенгашининг розилигига кўра унинг ишида маслаҳат овози билан иштирок этиш;

- Жамият номидан ишончномасиз иш юритиш ва унинг манфаатларини ҳимоя қилиш;

- Жамият номидан таалуқлиги бўйича директорлар томонидан тузилган битимларни умумий назорат қилиш, жамиятнинг филиали ёки ваколатхонаси раҳбарини

тайинлаш;

- ўз ваколатлари доирасида, амалдаги қонунчиликка асосланган ҳолда жамият номидан соф активлар кийматининг 15 фоизидан ошмаган миқдорда битимлар тузиш;

- штатларни тасдиқлаш, Жамият ходимларини ишга қабул қилиш, улар билан меҳнат шартномаларини тузиш ва бекор қилиш, уларга нисбатан интизомий жазо чораларини қўллаш, ходимлар томонидан меҳнат ва ижро интизомини сақлаб туришини назорат қилиш;

- Жамият номидан амалдаги қонунчиликка асосан ишончномаларни берилишини назорат қилиш;

- зарурият бўлган ҳолларда корхонанинг фаолиятини бир маромда ишлашини таъминлаш учун таваккалчилик асосида шартномалар тузиш, жиҳозларни сотиб олиш ва сотиш;

- Жамиятнинг барча ходимлари томонидан бажарилиши мажбурий бўлган буйруқ ва фармойишлар чиқариш ва кўрсатмалар бериш;

- ўз ваколатлари доирасида Жамиятнинг самарали ва барқарор ишлашини таъминлаган ҳолда унинг жорий фаолиятига умумий раҳбарлик қилиш;

- Акциядорлар умумий йиғилиши ва Кузатув кенгаши қарорларининг бажарилишини ташкил этиш;

- амалдаги қонунчиликка мувофиқ Жамиятда бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботининг ташкил этилиши, зарур ҳолати ва ишончилигини, йиллик ҳисоботлар ва бошқа молиявий ҳисоботлар тегишли органларга ўз вақтида тақдим этилишини, шунингдек акциядорларга, кредиторларга ва бошқа олувчиларга юбориладиган Жамият фаолияти тўғрисидаги маълумотлар тақдим этилишини назорат қилиш;

- амалдаги қонун ҳужжатларига ҳамда Жамият ички ҳужжатларига риоя қилиш.

11.9. Бош директорнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари:

- Устав ва Жамият Кузатув кенгаши томонидан ўзига берилган ваколатларга мувофиқ Жамиятнинг ишига умумий раҳбарлик қилиш;

- Жамият Кузатув кенгашининг розилигига кўра унинг ишида маслаҳат овози билан иштирок этади;

- Жамият номидан ишончномасиз иш юритади, давлат муассасалари, барча мулк шаклларидаги корхона ва ташкилотларда унинг манфаатларини химоя қилади;

- Жамият миқозлари билан шартномалар ва контрактлар тузиш ишларига умумий раҳбарлик қилади;

- Штатларни белгилайди, Жамият ходимларини ишга қабул қилади, улар билан меҳнат шартномаларини тузади ва бекор қилади, ва уларга нисбатан интизомий жазо чораларини қўллайди, ходимлар томонидан меҳнат ва ижро интизомини сақлаб туришини назорат қилади;

- Жамиятнинг таркибий бўлинмалар тўғрисидаги низомларини, ходимларнинг лавозим йўриқномаларини тасдиқланишини умумий назорат қилади;

- Жамият номидан амалдаги қонунчиликка асосан ишончномалар берилишини назорат қилади;

- Жамиятнинг барча ходимлари томонидан бажарилиши мажбурий булган буйруқ ва фармойишлар чиқаради ва кўрсатмалар беради;

- Жамиятнинг ички меъёрий ҳужжатларини тасдиқланишини назорат қилади;

- ўз ваколатлари доирасида Жамиятнинг самарали ва барқарор ишлашини таъминлаган ҳолда акциядорлар Умумий йиғилиши ва Кузатув кенгашининг мутлоқ ваколатига киритилган масалалардан ташқари унинг жорий фаолиятига умумий раҳбарлик қилади;

- Акциядорлар Умумий йиғилиши ва Жамият Кузатув кенгаши қарорларининг бажарилишини ташкил этиш;

- Жамиятнинг таркибий бўлинмаларининг ўзаро самарали ҳаракатини таъминлайди;

- Жамият Кузатув кенгаши томонидан тасдиқланган бизнес-режада кўрсатилган

микдорларда фойда олишни таъминлайди;

- Жамиятни ривожлантириш дастурлари ва бизнес-режалари ишлаб чиқилишига раҳбарлик қилади, уларни ташкил этади ва бажарилишини назорат қилади;

- Жамиятнинг фаолиятида қонун ҳужжатлари талабларига риоя қилинишини умумий назорат қилади;

- Амалдаги қонунчиликка мувофиқ Жамиятда бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботининг ташкил этилиши, зарур ҳолати ва ишончилигини, йиллик ҳисоботлар ва бошқа молиявий ҳисоботлар тегишли органларга ўз вақтида тақдим этилишини, шунингдек акциядорларга, кредиторларга ва бошқа олувчиларга юбориладиган Жамият фаолияти тўғрисидаги маълумотлар тақдим этилишини назорат қилади;

- Жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти тўғрисидаги ҳужжатларни жамиятнинг Кузатув кенгаши, Тафтиш комиссияси ёки Жамият аудитори талабига кўра тақдим этади;

- давлат статистика ҳисоботи тегишли органларга тўлиқ ва ўз вақтида тақдим этилишини назорат қилади;

- Жамиятнинг тижорат сирини ташкил этувчи ахборотларни сақлаш, агар бундай ахборотни учинчи шахсларга бериш унинг вазифалари доирасига кирмаса.

- Жамиятнинг тижорат сирини ташкил этувчи маълумотлар рўйхати Жамият бош директори томонидан белгиланади;

- хизмат ёки тижорат сирини ташкил этувчи ахборотнинг Жамият ходимлари томонидан сақланишини назорат қилади;

- Жамиятни малакали кадрлар билан таъминлайди, Жамият ходимларининг билими, малакаси, тажрибаси ва қобилиятларидан унумли фойдаланиш чораларини кўради;

- Жамият ходимларининг ижтимоий кафолатларига риоя қилинишини ва улар меҳнатини муҳофаза қилинишини назорат қилади;

- ўз ваколатига тегишли ишларнинг ҳолати тўғрисидаги ахборотни акциядорларнинг умумий йиғилишига ва Жамият Кузатув кенгашига белгиланган муддатда тақдим этади;

- Жамият акциядорларининг Умумий йиғилишида қатнашиш, дивидендлар ҳисобланиши ва тўланиши бўйича акциядорларнинг барча ҳуқуқларига риоя қилинишини назорат қилади;

- Ўзбекистон Республикаси амалдаги қонунчиликка ва бошқа қонун ости ҳужжатларига ҳамда Жамият ички ҳужжатларига риоя қилади.

11.10. Бош директор ўз ҳуқуқларини амалга оширишда ва ўз мажбуриятларини бажаришда Жамият манфаатларини кўзлаб иш тутиши лозим.

11.11. Бош директор қонун ҳужжатларига ва ушбу уставга мувофиқ Жамият олдида жавобгардир.

11.12. Бош директор мазкур устав ва Акциядорлар умумий йиғилиши томонидан тасдиқланган «Ижроия органи тўғрисида»ги Низом асосида иш олиб боради.

ХП. ЖАМИЯТНИНГ МОЛИЯ-ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ

Жамиятда корпоратив қонунчилик талабларига риоя этилишини назорат қилишга масъул бўлган ва кузатув кенгашига ҳисобот берувчи жамият корпоратив маслаҳатчиси лавозимини жорий этилиши мумкин.

Жамиятда бундан ташқари молия-хўжалик фаолиятини назорат қилувчи:

а) Тафтиш комиссияси

12.1. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини назорат қилиш учун акциядорларнинг умумий йиғилиши тафтиш комиссиясини бир йил муддатга сайлайди. Жамият тафтиш комиссияси 3 кишидан иборат.

12.2. Жамият тафтиш комиссиясининг ваколатлари амалдаги қонунчилик ва мазкур Устав билан белгиланади.

12.3. Жамият тафтиш комиссиясининг талабига биноан жамиятнинг Бошқарув

органларидаги мансабдор шахслар молия-хўжалик фаолияти тўғрисидаги ҳужжатларни тафтиш комиссиясига тақдим этишлари шарт.

12.4. Жамиятнинг тафтиш комиссияси амалдаги қонунчиликка мувофиқ акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши чақирилишини талаб қилишга ҳақли.

12.5. Жамият тафтиш комиссиясининг аъзолари бир вақтнинг ўзида жамият Кузатов кенгашининг аъзоси бўлишлари, шунингдек жамиятнинг бошқарув органларида бошқа лавозимларни эгаллашлари мумкин эмас. Айни бир шахс айни бир жамиятнинг тафтиш комиссияси таркибига кетма-кет уч мартадан ортиқ сайланиши мумкин эмас.

12.6. Жамият тафтиш комиссияси фаолиятининг тартиби Акциядорлар умумий йиғилиши томонидан тасдиқланадиган «Жамият тафтиш комиссияси тўғрисида»ги Низомда белгилаб қўйилади.

б) Ички аудит хизмати

12.7. Жамият активларининг баланс қиймати энг кам иш хаки микдорининг юз минг баробаридан кўп бўлган жамиятда Ички аудит хизмати ташкил этилади. Ички аудит хизмати жамиятнинг кузатов кенгашига ҳисобдордир.

Ички аудит хизмати ходимларининг сони Ички аудит хизматлари мақсадларига самарали эришиш, унинг вазифаларини хал этиш учун 2 нафардан кам бўлмаган Ички аудитор сертификатига эга бўлган ходимлардан иборат этиб белгиланади.

12.8. Ички аудит хизмати жамиятнинг ижроия органи, ваколатхоналари ва филиаллари томонидан қонун ҳужжатларига, таъсис ҳужжатлари ва бошқа ҳужжатларга риоя этилишини, бухгалтерия ҳисоби ва молиявий ҳисоботларда маълумотларнинг тўлиқ ҳамда тўғри акс эттирилиши таъминланишини, хўжалик операцияларини амалга оширишнинг белгиланган қоидалари ва тартиб-таомилларига риоя этилишини. активларнинг сақланишини, шунингдек жамиятни бошқариш юзасидан қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилишини текшириш ва бу борада мониторинг олиб бориш орқали жамиятнинг ижроия органи, ваколатхоналари ва филиаллари ишини назорат қилади ҳамда баҳолайди.

12.9. Ички аудит хизмати ички назоратни ҳамда 50 фоиздан зиёд улуши АЖга тегишли бўлган юридик шахслар билан ўтказилган операциялар устидан ҳам назоратни амалга оширади.

12.10. Ички аудит хизмати ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланадиган тартибга мувофиқ амалга оширади.

в) Аудиторлик ташкилоти (ташқи аудитор)

12.11. Аудиторлик ташкилоти жамият билан тузилган шартномага мувофиқ қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текширади ва унга аудиторлик хулосаси тақдим этади.

12.12. Аудиторлик ташкилоти жамиятнинг молиявий ҳисоботи ва молияга доир бошқа ахборот ҳақидаги нотўғри хулосани ўз ичига олган аудиторлик хулосаси тузилганлиги оқибатида етказилган зарар учун жамият олдида жавобгар бўлади.

ХШ. АКЦИЯДОРЛАРНИНГ ХУКУК ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ.

13.1. Оддий ва имтиёзли акция эгалари бўлган акциядорлар ҳуқуқлари Ўзбекистон Республикасининг «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонун талабларига асосланган ҳолда амалга оширилади.

13.2. Акциядорлик жамияти акциядорлари, бошқарув ва назорат органи аъзолари ўртасида ўзаро ишонч, ҳурмат, ҳисобдорлик ва назорат тамойиллари асосидаги ҳамкорликни таъминлайди.

13.3. Акциядорларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида жамиятда уларнинг орасидан миноритар акциядорларнинг қўмитаси ташкил

этилиши мумкин.

13.4. Акциядорлар шундан миноритар акциядорлар овоз бериш пайтида ўзаро ўринларини шакллантириш учун акциядорлик келишувлари тузиши мумкин.

13.5. Миноритар акциядорлар бошқарув органи фаолиятига асосиз хужжатлар талаб қилиш, махфий маълумотларни, савдо сотиқ сирлари ишлатиш йўли билан бошқарув органи фаолиятига қаршилиқ қилмасликлари керак.

XIV. ЖАМИЯТНИНГ ҲИСОБИ ВА ҲИСОБОТИ

14.1. Жамият қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда бухгалтерия ҳисоб-китобини юритиши ва молия ҳисоботини тақдим этиши шарт.

14.2. Жамиятда бухгалтерия ҳисоб-китобини ташкил этиш, унинг ҳолати ва тўғри юритилиши, тегишли органларга ҳар йилги ҳисобот ва бошқа молия ҳисоботлари, шунингдек акциядорлар, кредиторлар ва оммавий ахборот воситаларига жамият фаолиятига доир маълумотлар ўз вақтида тақдим этилиши учун жавобгарлик қонун ҳужжатларига мувофиқ ижроия органининг тааллуқлилиги бўйича директорлар зиммасида бўлади.

14.3. Жамиятнинг акциядорлар умумий йиғилишига тақдим этадиган йиллик ҳисоботидаги, бухгалтерия балансидаги, фойда ва зарарлар ҳисоб варағидаги маълумотларнинг тўғри эканлиги жамиятнинг тафтиш комиссияси томонидан тасдиқланиши лозим.

14.4. Кўрсатиб ўтилган ҳужжатларни матбуотда эълон қилишдан олдин жамият йиллик молия ҳисоботини ҳар йилги текшириш ва тасдиқлаш учун жамият ёки акциядорлар билан мулкый манфаатлар негизида боғлиқ бўлмаган аудиторлик ташкилотини жалб этиши шарт.

14.5. Жамиятнинг молия йили ҳар йилнинг 1 январидан бошланади ва 31 декабрда тугайди.

XV. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

15.1. Устав бўйича келиб чиқадиган барча низо ва келишмовчиликлар акциядорларнинг ўзаро келишуви йўли билан амалдаги қонун ҳужжатлари ва ушбу уставга асосан ҳал қилинади.

15.2. Низо ва келишмовчиликларни музокаралар йўли билан ҳал қилиш имконияти бўлмаган тақдирда улар тегишли равишда суд орқали ҳал қилинади.

15.3. Мазкур Устав Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда давлат рўйхатига олинган вақтдан бошлаб қучга қиради.

«Андижон ХЭТК» АЖ

Бош директори:

А.Жураев